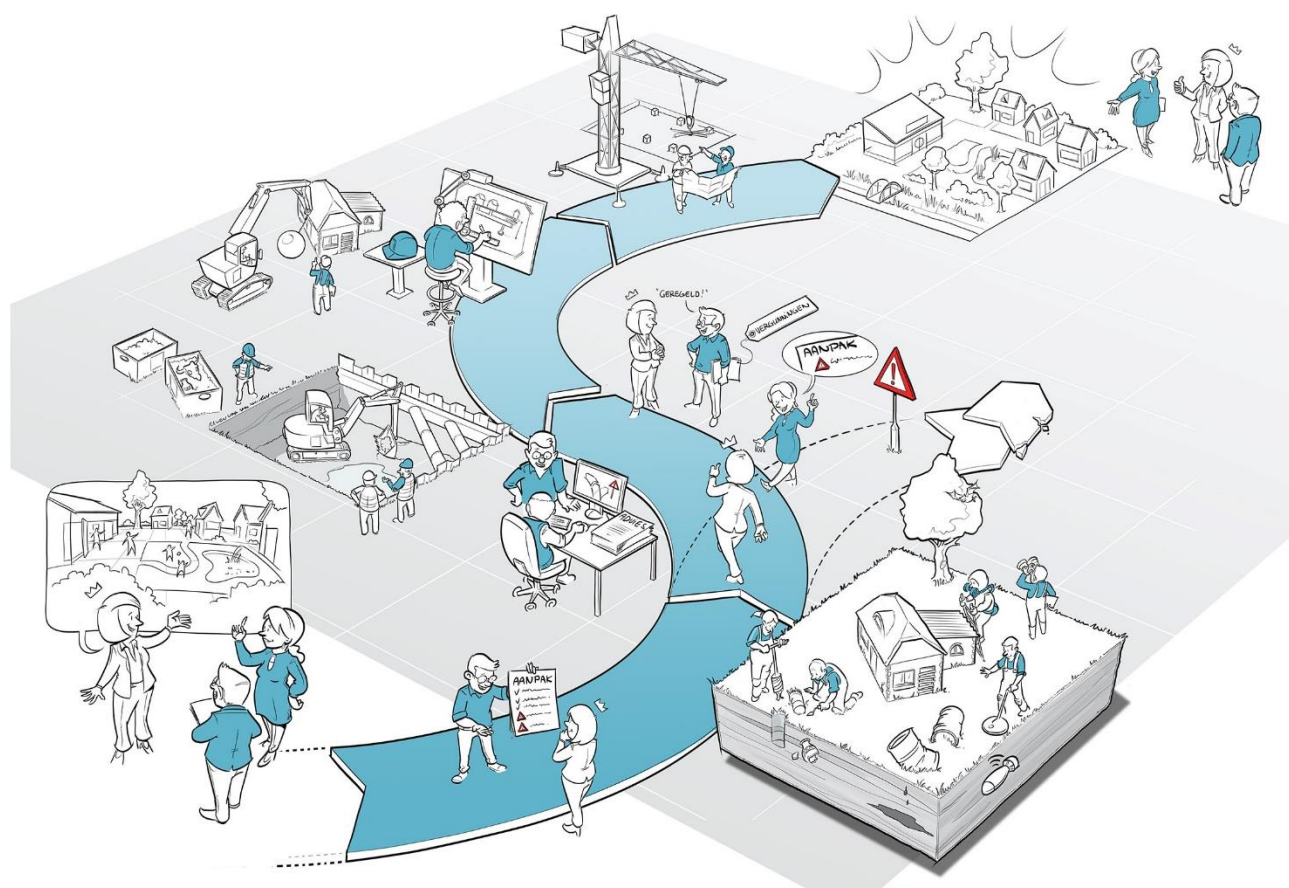

Quickscan Wet natuurbescherming – Didamseweg 2, Doesburg

RAPPORT

Datum	:	6-7-2020
Kenmerk	:	R&O/RSL/rap1
Auteur	:	Dhr. R.F.M. Sluijs
Vrijgave	:	Dhr. J.T. Groeneveld
Opdrachtgever	:	DNS Planvorming B.V. Renee Nijdam Klaprozenweg 75 C 1033 NN Amsterdam

Inhoud

1.	Inleiding.....	3
1.1	Aanleiding.....	3
1.2	Doel van het onderzoek	3
1.3	Leeswijzer	3
2.	Opzet en uitvoering van het onderzoek	4
2.1	Bureaustudie	4
2.2	Veldonderzoek	4
2.3	Effectenbeoordeling	4
3.	Beschrijving van het plangebied	5
3.1	Ligging plangebied ten opzichte van beschermde gebieden en omgeving	5
3.2	Algemene beschrijving van het plangebied	7
4.	Wettelijk kader	8
4.1	Wet natuurbescherming, onderdeel soorten	8
4.2	Omgevingsverordening Gelderland (december 2018)	9
5.	Resultaten en effectenbeoordeling	10
5.1	Vleermuizen	10
5.2	Grondgebonden zoogdieren	11
5.3	Vaatplanten	12
5.4	Vogels	12
5.5	Amfibieën en reptielen.....	14
5.6	Overige beschermde soorten	14
5.7	Gebiedsbescherming	15
6.	Effecten, verplichtingen en aanbevelingen	16
6.1	De zorgplicht zoals weergegeven in artikel 1.11.....	16
6.2	De zorgplicht specifiek voor vogels in artikel 3.1	16
6.3	Overzicht van onderzochte beschermde soortgroepen en onderzoeksresultaten	17
6.4	Aanbevelingen.....	18
	Literatuur en bronvermelding	20
	Foto's plangebied	21

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

In opdracht van DNS Planvorming B.V. is een flora- en faunaonderzoek uitgevoerd op de locatie Didamseweg 2, te Doesburg. De voorgenomen plannen betreffen het slopen van enkele constructies en gebouwen ten behoeve van de aanpassing van onderstation Angerlo. In deze quickscan wordt uitgegaan van de eindsituatie. Hierbij blijven de gebouwen aan de Didamseweg behouden en wordt het gebouw van de duivenvereniging gesloopt. Voor het nieuw te bouwen opstal zullen enkele bomen gekapt moeten worden.

Fig 1: Voorgenomen plannen.

1.2 Doel van het onderzoek

Deze quickscan flora en fauna heeft ten doel de voorgenomen plannen te toetsen aan de huidige natuurwetgeving zodat duidelijk wordt welke maatregelen moeten worden getroffen om overtreding van deze wet te voorkomen. Het plangebied is onderzocht en beoordeeld op de aanwezigheid van en betekenis voor door de Wet natuurbescherming beschermde plant- en diersoorten.

Indien overtreding niet kan worden vermeden, is in het onderhavige rapport aangegeven voor welke soorten en met welke onderbouwing ontheffing dient te worden aangevraagd. Indien aanvullend onderzoek noodzakelijk blijkt, kan op basis van de quickscan een gedegen planning daarvan worden gemaakt.

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 is de opzet van het onderzoek besproken en in hoofdstuk 3 wordt nader ingegaan op het plangebied. In hoofdstuk 4 is de reikwijdte en de doelstelling uit de Wet natuurbescherming beschreven. In hoofdstuk 5 worden conclusies getrokken uit de resultaten van het bureauonderzoek en het veldbezoek, waarna in hoofdstuk 6 de conclusies zijn samengevat. Tot slot worden in de bijlagen aanbevelingen gedaan om de ecologische structuur in het gebied te verbeteren en wordt een overzicht van de geraadpleegde literatuur gepresenteerd.

2. Opzet en uitvoering van het onderzoek

Het onderhavige flora- en faunaonderzoek bestaat uit twee onderdelen, te weten: een bronnen- en literatuuronderzoek (bureaustudie) en een biotooptoets (veldbezoek). De biotooptoets is door een ecoloog uitgevoerd op 20 maart 2020 in de middag, bij windkracht 2, zonnig weer en circa 13°C.

2.1 Bureaustudie

Het bronnen- en literatuuronderzoek omvat een bureaustudie, waarbij kaarten zijn geraadpleegd (kenmerken van het landschap waarin het plangebied zich bevindt) en de reeds bekende verspreidingsgegevens van voorkomende beschermde soorten in de regio zijn geraadpleegd. In het bronnen- en literatuuronderzoek zijn het plangebied en het omliggende gebied in een straal van ongeveer 1,5 kilometer onderzocht.

Er zijn diverse bronnen geraadpleegd om een beeld te krijgen van de verspreiding en mogelijk voorkomen van beschermde soorten in en rond het plangebied. Aan de hand van deze informatie is een inschatting gemaakt of de betreffende soorten in het plangebied voor zouden kunnen komen, gezien de habitatvoorkeur van de betreffende soorten. Een overzicht van de gebruikte literatuur is opgenomen in de literatuurlijst, die is opgenomen in de bijlage van deze briefrapportage.

2.2 Veldonderzoek

Naast een bureaustudie is een biotooptoets uitgevoerd. Dit betreft een veldbezoek met als doel een inschatting te maken van de ecologische kwaliteiten van het plangebied. De bevindingen van het bronnen- en literatuuronderzoek worden in het veld getoetst en indien nodig aangevuld. Op het moment dat een biotooptoets wordt uitgevoerd, zijn niet alle soorten zichtbaar aanwezig. Diersoorten zijn bijvoorbeeld alleen nachtactief of in een bepaalde periode van het jaar afwezig. Daarom zijn de eisen die soorten/soortgroepen aan hun leefomgeving stellen met betrekking tot vaste rust- en verblijfplaatsen, voedselgebieden en migratierouten vergeleken en getoetst met de situatie in het veld. Op deze manier is ook het belang van het plangebied beoordeeld voor flora en fauna die niet zijn waargenomen gedurende de biotooptoets, maar desondanks toch mogelijk kunnen voorkomen ter plaatse van het plangebied. De resultaten van de biotooptoets betreffen uitsluitend waarnemingen binnen het plangebied.

2.3 Effectenbeoordeling

Op basis van de veldkenmerken van het plangebied en de verspreiding van beschermde soorten, is beoordeeld voor welke beschermde soorten het plangebied van betekenis kan zijn. Bij deze toetsing is alleen gekeken naar de beschermde soorten uit de Wet natuurbescherming. Deze soorten hebben een Nederlandse of Europese bescherming en moeten worden getoetst op voorkomen en effect. Wanneer effecten optreden of verbodsbepalingen worden overtreden, dan zijn er mogelijk maatregelen nodig om de effecten te voorkomen, verzachten of te compenseren om te voldoen aan de Wet Natuurbescherming.

Algemene soorten zijn niet meegenomen in deze toetsing. Deze soorten zijn zodanig algemeen in Nederland dat de gunstige staat van instandhouding niet in het geding komt door de meeste projecten. Bovendien geldt voor deze soorten een vrijstelling van de verbodsbepalingen zoals weergegeven in artikelen 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wet Natuurbescherming. Wel geldt de zorgplicht ex artikel 1.11.

3. Beschrijving van het plangebied

3.1 Ligging plangebied ten opzichte van beschermde gebieden en omgeving

OS Angerlo is gelegen aan de Didamseweg 2 te Doesburg. Het station is gelegen binnen het bestemmingsplan Beinum 2012 (vastgesteld 26-06-2013). Het huidige station is bestemd als Bedrijf – Nutsvoorziening. Daarnaast zijn binnen de grenzen van het perceel nog twee bestemmingen gelegen. Namelijk de bestemming Groen en Maatschappelijk. Het plangebied ligt tussen de doorgaande Didamseweg, Bingerdenseweg en Berkumshof.

Op de onderstaande kaart is te zien dat het plangebied geen deel uitmaakt van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Het gebied maakt eveneens geen onderdeel uit van een ander beschermd gebied, zoals Natura 2000, belangrijk weidevogelgebied of strategische reservering natuur.

Fig 2: Ligging plangebied (rode kader) ten opzichte van NNN gebieden (groen), Bron: Provincie Gelderland.

Binnen een straal van 10 kilometer liggen Natura 2000-gebieden:

Rijntakken – 0km
Veluwe – 5km

status stikstofgevoeligheid
status stikstofgevoeligheid

gevoelig
gevoelig tot zeer gevoelig

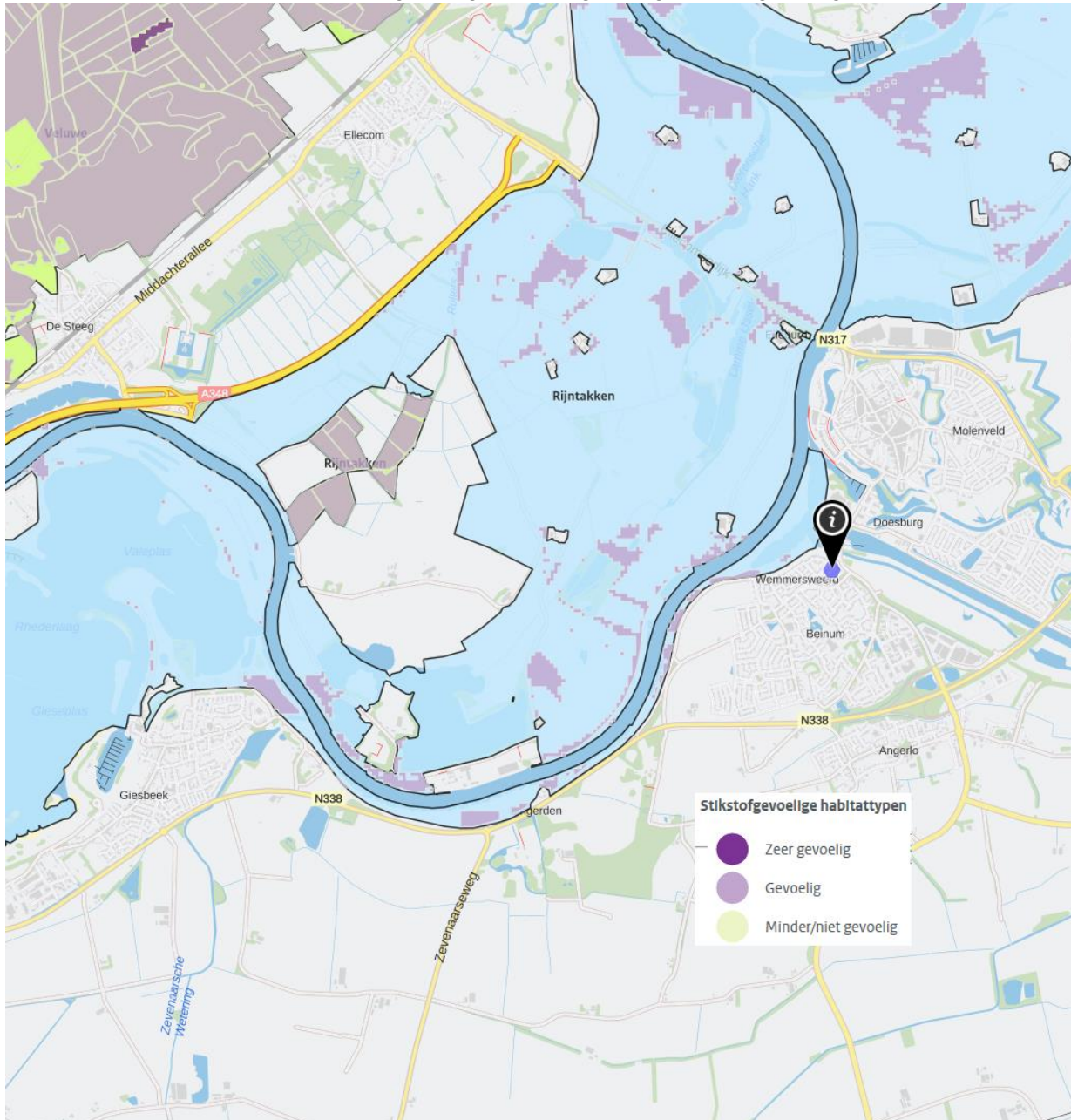

Fig 3: Ligging plangebied (i) ten opzichte van stikstofgevoelige Natura2000 gebieden. Bron: Calculator Aerius

3.2 Algemene beschrijving van het plangebied

In het plangebied staan 3 gebouwen. De eerste twee behoren bij het bestaande en te behouden onderstation aan de Didamseweg 2. Het derde is het te slopen gebouw van de duivenvereniging aan de Bingerdenseweg. In het plangebied staat langs de zuidkant een brede bomenrij, die aansluit op gemeentelijk groen. Deze bomen blijven behouden. Rond het terrein van de duivenvereniging staan eveneens bomen. Enkele hiervan zullen ten behoeve van de werkzaamheden worden gekapt. Zie voor meer foto's de bijlage.

Gebouw 1 heeft een plat dak en is bekleed met plaatstaal. Gebouw 2 is opgetrokken uit baksteen, heeft een plat dak en aan de noordzijde 6 open stootvoegen.

Fig 4: Foto-impressie gebouwen 1 en 2. De foto linksboven geeft de bomenrij weer.

Gebouw 3 bestaat uit verschillende containers, waarover een puntdak is geplaatst. Het gehele gebouw heeft plaatstaal aan de buitenkant.

Fig 5: Het te slopen gebouw van de duivenvereniging (gebouw 3).

4. Wettelijk kader

4.1 Wet natuurbescherming, onderdeel soorten

Voor soortenbescherming geldt voor deze wet dat deze gericht is op het bereiken of herstellen van een gunstige staat van instandhouding van deze soorten. De wet maakt hiervoor een programmatische aanpak mogelijk. Binnen deze wet wordt de soortbescherming opgedeeld in drie categorieën:

1. De bescherming van alle natuurlijk in het wild levende vogels van soorten die voorkomen in de EU als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn en de niet in die bijlage genoemde geregeld voorkomende trekvogelsoorten (art. 3.1 – 3.4).
2. De bescherming van in het wild levende dieren en planten van soorten die voorkomen in de EU op grond van de Habitatrichtlijn (bijlagen I, II, IV, V) en natuurbeschermingsverdragen (art. 3.5 - 3.9).
3. De bescherming van niet onder de bovenstaande twee categorieën vallende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten voorkomend in Nederland, vermeld in de bijlage van de Wet natuurbescherming (art. 3.10 - 3.11). Voor de zoogdier- amfibie- en reptielsoorten opgenomen in deze bijlage geldt geen Europese verplichting tot bescherming. Deze soorten worden beschermd vanwege de breed in de maatschappij levende overtuiging dat deze dieren een bescherming behoeven. De andere in de bijlage opgenomen soorten worden om ecologische redenen beschermd. Hiermee geeft Nederland uitvoering aan de algemene verplichting van het Biodiversiteitsverdrag om kwetsbare en bedreigde dier- en plantsoorten te beschermen.

Verbodsbepalingen: Artikel 3.5

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Uitbreiding verbodsbepalingen en mogelijkheid tot ontheffing of vrijstelling: Artikel 3.10

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
 - a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
 - c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielend.
2. Artikel 3.8, met uitzondering van het derde en vierde lid, is van overeenkomstige toepassing op de verboden, bedoeld in het eerste lid, met dien verstande dat, in aanvulling op de redenen, genoemd in het vijfde lid, onderdeel b, de noodzaak voor de ontheffing of vrijstelling ook verband kan houden met handelingen:
 - a. in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
 - b. t/m h. (niet van toepassing, zie wettekst).
3. De verboden, bedoeld in het eerste lid, onderdelen a, en b, zijn niet van toepassing op de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden.

4.2 Omgevingsverordening Gelderland (december 2018)

Artikel 3.68 (vrijstelling ruimtelijke inrichting of ontwikkeling en bestendig beheer en onderhoud)

1. In afwijking van de verboden in artikel 3.10, eerste lid, onder a en b, van de Wet natuurbescherming is het toegestaan de in bijlage 10 Vrijstelling vangen diersoorten genoemde soorten met de in die bijlage bedoelde middelen te vangen en de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van deze soorten opzettelijk te beschadigen of te vernielen bij handelingen in de kaders, bedoeld in artikel 3.10, tweede lid, onder a, e, f en g, van de Wet natuurbescherming. Deze vrijstelling geldt alleen voor het in die bijlage aangegeven gebied en de daarin aangegeven periode.
2. Het vrijlaten van de gevangen dieren vindt zo snel mogelijk plaats in de directe omgeving op een voor de betreffende soort geschikte plek.

Bijlage 10: Gebied: binnen de gehele provincie. Periode: gedurende het hele jaar.

Aardmuis, Bosmuis, Bruine kikker, Dwergmuis, Dwergspitsmuis, Egel, Gewone bosspitsmuis, Gewone pad, Haas, Huisspitsmuis, Kleine watersalamander, Konijn, Meerkikker, Middelste groene kikker, Ondergrondse woelmuis, Ree, Rosse woelmuis, Tweekleurige bosspitsmuis, Veldmuis, Vos, Woelrat.

Voor bovenstaande soorten geldt de zorgplicht. In Gelderland houdt dat in dat deze soorten mogen worden gevangen in een vangkooi of, voor de aquatische soorten, in een schepnet, om vervolgens nabij het plangebied op een veilige plaats in vergelijkend habitat te worden teruggezet.

5. Resultaten en effectenbeoordeling

5.1 Vleermuizen

Resultaten bureauonderzoek

In het plangebied staan meerdere opstallen waarin vleermuizen kunnen verblijven indien geschikte invliegopeningen aanwezig zijn. De meest voorkomende gebouwbewonende vleermuissoort is de gewone dwergvleermuis. Laatvlieger, grootoorvleermuis en meervleermuis komen ook voor volgens verspreidingsgegevens. Ruige dwergvleermuis gebruikt gebouwen ook als paarverblijf. Uit de oude tekeningen lijkt dat er een spouw is gemaakt tussen binnen en buitenblad van de gevel. Gevel is aangegeven voor 240mm dik, baksteen is minimaal 100mm dus zou er maximaal 40mm over blijven voor een spouw. Echter staat op diverse tekeningen dat deze "spouw" waterdicht gezet moet worden met cement. Door de open stootvoegen is het mogelijk dat her en der wel enige ruimten zijn maar dit zal minimaal zijn.

Bomen van voldoende grootte zijn in het plangebied aanwezig. De bomen in het plangebied en binnen de verstorende invloedssfeer van de werkzaamheden moeten worden onderzocht op holtes die voor vleermuizen geschikt zijn om in te verblijven, zoals ingerotte boomdelen, ingescheurde takken en loshangend schors. Boombewonende soorten die voorkomen volgens verspreidingsgegevens zijn: Rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis, watervleermuis en meervleermuis. Gewone dwergvleermuis en laatvlieger komen ook voor. Deze gebouwbewonende soorten kunnen hun paarverblijf in bomen hebben. Ruige dwergvleermuizen en watervleermuizen gebruiken als winterverblijfplaats ondergrondse objecten, zoals grotten, kalksteengroeven, oude steenfabrieken, bunkers, forten, vestingwerken, ijskelders en (kasteel)kelders. Bij uitzondering wordt ruige dwergvleermuis ook in de winter ook in boomholten aangetroffen.

Resultaten veldbezoek

De opstallen zijn geïnspecteerd op open stootvoegen of andere plaatsen waar vleermuizen in kunnen verblijven. Gebouw 1 heeft geen invliegopeningen. Gebouw 2 heeft aan de noordzijde 6 open stootvoegen op ongeveer 20cm onder de dakrand op circa 3m hoogte. Ze zijn te klein voor grotere soorten vleermuizen, maar kunnen door gewone en ruige dwergvleermuis worden gebruikt. Vanwege de beperkte buffergrootte en de plaatsing net onder het platte dak is het geen (massa)winterverblijf. Andere openingen zijn in dit gebouw niet aangetroffen.

Fig 6: Close-up van open stootvoeg. Tussen daklijst en muur zitten geen kieren.

Gebouw 3 is vanwege de constructie niet geschikt voor vleermuizen. Er zijn geen openingen gevonden en het plaatstaal wordt te snel warm en koud, waardoor de klimatologische omstandigheden voor vleermuizen ongeschikt zijn.

In de bomen in het plangebied en binnen de verstorende invloedssfeer van de werkzaamheden zijn geen voor vleermuizen geschikte invliegopeningen gevonden.

Het groen in het plangebied maakt deel uit van foerageergebied voor vleermuizen, de functie van het gebied is echter niet essentieel door de beperkte omvang ervan en door voldoende alternatieven in de

nabije omgeving. Bovendien blijft het merendeel van het groen, en daarmee de functie als foerageergebied, behouden. Het groen in het plangebied staat niet in verbinding met ander groen in de omgeving, waardoor het plangebied geen deel uit maakt van een vliegroute voor vleermuizen. Hetzelfde geldt voor de opstallen in het plangebied.

Conclusie vleermuizen

Het gebied maakt geen deel uit van een lijnelement en wordt daardoor niet gebruikt als vaste vliegroute van vleermuizen. Als foerageergebied heeft het plangebied geen essentiële functie. Op basis van het bovenstaande is het uitgesloten dat de voorgenomen werkzaamheden negatieve effecten hebben op essentieel foerageergebied en vaste vliegroutes van vleermuizen.

Geschikte verblijfplaatsen (zomer –en paar) voor vleermuizen zijn in het plangebied aanwezig in de open stootvoegen van gebouw 2. Deze zijn alleen toegankelijk voor kleinere soorten vleermuizen en zijn niet geschikt als winterverblijf of kraamverblijf. Gebouw 2 blijft behouden, waardoor de functie die het gebouw mogelijk heeft voor vleermuizen na de werkzaamheden blijft bestaan. Vanwege de korte duur en aard van de werkzaamheden zullen deze een verwaarloosbaar effect hebben op een mogelijk zomer –en/of paarverblijfplaats van de gewone –en/of ruige dwergvleermuis tijdens uitvoering van de werkzaamheden. Nader onderzoek naar verblijfplaatsen van vleermuizen is niet noodzakelijk. Om een negatief effect te voorkomen dient er tussen zonsondergang en zonsopgang geen fel licht te worden geschoten in de richting van gebouw 2.

5.2 Grondgebonden zoogdieren

Resultaten bureauonderzoek

Op basis van verspreidingsgegevens komen Boommarter, Steenmarter, Eekhoorn, Das, Bever en Otter voor. De steenmarter heeft binnen zijn leefgebied soms wel tientallen schuilplaatsen, die hij niet allemaal even frequent gebruikt. Dit kunnen bijvoorbeeld boomholtes, takkenhopen, dichte struwelen, zolders of kruipruimtes zijn. Maar ook spouwmuren of ruimten onder de dakbedekkingen. De steenmarter kan al door openingen van 5-6 cm kruipen om bij een schuilplaats te komen.

Eekhoorn heeft een groot areaal aan bos nodig, dit is in het plangebied en omgeving niet aanwezig. Dassen leven in uitgebreide zelf gegraven holenstelsels, ook wel burchten genoemd. Deze burchten liggen in bosranden, houtwallen, brede heggen, in hoogliggend terrein of op hellingen en altijd in de buurt van gras- en akkerland en water. Bever en Otter zijn afhankelijk van waterhabitat nabij hun verblijfplaatsen en worden daarom niet verwacht in het plangebied. Deze soorten komen voor in het nabijgelegen Natura2000-gebied Rijntakken. Hermelijn, Bunzing, Wezel komen ook voor. Het zijn alle drie soorten die voorkomen in allerlei verschillende landschapstypen, maar waarvan de voorkeur uitgaat naar een kleinschalig landschap met voldoende schuilmogelijkheden en water in de buurt.

Resultaten veldbezoek

Tijdens het veldbezoek zijn geen zoogdieren of sporen van beschermde zoogdieren waargenomen. Verblijfplaatsen van beschermde grondgebonden zoogdieren zijn niet waargenomen. Foerageergebied en dekking zijn in het plangebied in zeer beperkte mate aanwezig achter het gebouw van de duivenvereniging: het braamstruweel biedt dekking en foerageermogelijkheden. Dit is het enige stukje in het plangebied. De omgeving van het plangebied is verder kaal en gecultiveerd. Bovendien is verstoring door wegen en mensen (hondenuitlaatplaats) aanwezig. Het plangebied biedt daarom niet het juiste biotoop voor beschermde zoogdieren. Niet beschermde zoogdieren, waaronder egel, kunnen wel aanwezig zijn.

Conclusie grondgebonden zoogdieren

Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde soorten zoogdieren aangetroffen. Foerageergebied en dekking zijn in het plangebied en de omgeving te beperkt aanwezig om een geschikt leefgebied voor de volgens verspreidingsgegevens voorkomende beschermde soorten te vormen. Voor eventueel aanwezige algemene zoogdieren geldt de zorgplicht (zie §6.1).

5.3 Vaatplanten

Resultaten bureauonderzoek

Op basis van biotoop kan de aanwezigheid van beschermde soorten vaatplanten worden uitgesloten.

Resultaten veldbezoek

Beschermde vaatplanten zijn tijdens het veldbezoek niet aangetroffen. De meeste beschermde planten zijn afhankelijk van een zeer specialistisch biotoop. Het biotoop in het plangebied bestaat uit bebouwing, verharding en grasland. Het braamstruweel is ongeschikt als biotoop voor beschermde soorten. Geconstateerd is dat het biotoop in het plangebied voor beschermde soorten vaatplanten niet geschikt is.

Conclusie vaatplanten

Geconcludeerd kan worden dat de aanwezige vaatplanten geen beschermde status hebben en ontwikkelingen niet in de weg staan.

5.4 Vogels

Resultaten bureauonderzoek

In de verspreidingsgegevens worden over de afgelopen drie jaar meerdere vogelsoorten genoemd. Huismus (*passer domesticus*), gierzwaluw (*apus apus*) en andere soorten waarvan het nest jaarrond beschermd is, worden gemeld in Doesburg. Bebouwing is aanwezig waardoor geschikte invliegopeningen aanwezig kunnen zijn voor gierzwaluw of huismus. Andere soorten waarvan het nest jaarrond beschermd is, waaronder uilen en roofvogels, kunnen worden verwacht in de bomen in en naast het plangebied.

Resultaten veldbezoek

In het plangebied is een (oud) nest van vermoedelijk zwarte kraai aanwezig. Tijdens het veldbezoek is geen activiteit in en rond het nest gezien. Huismussen gebruiken de struiken in het westen van het plangebied als schuilplaats. In de opstallen zijn geen openingen aanwezig voor huismus of gierzwaluw (zie detailfoto's in bijlage). In de knotwilgen aan de rand van het plangebied zijn nesten of verblijfplaatsen van steenuil gevonden. De knotwilgen zijn aan de binnenkant geheel open. Het valt niet uit te sluiten dat algemene vogelsoorten in het groen, met name in het braamstruweel en de bomen, in en rond het plangebied gaan broeden.

Conclusie vogels

In het plangebied is een (oud) nest van vermoedelijk zwarte kraai aangetroffen. In het plangebied zijn 3 nestkastjes aanwezig. Kool- en pimpelmezen maken hier mogelijk gebruik van. Nesten van zwarte kraai, koolmees en pimpelmees zijn jaarrond beschermd indien zwaarwegende ecologische omstandigheden dit vereisen. Het aantal aanwezige nestkasten en daarmee nestmogelijkheden van koolmees en pimpelmees is niet hoog. De soorten zijn ook niet zeldzaam in de omgeving. Het plangebied is daarom niet belangrijk voor de lokale populatie, waardoor de nesten niet jaarrond beschermd zijn. Enkele bomen om het (oude) kraaiennest heen, worden gekapt (figuur 7). Een ontheffing is niet noodzakelijk, er zijn namelijk voldoende bomen in de omgeving aanwezig, waardoor er geen zwaarwegende omstandigheden zijn en het nest dus niet jaarrond beschermd is. Van oude kraaiennesten is bekend dat deze door boomvalk en buizerd in gebruik kunnen worden genomen. In Doesburg zijn vele waarnemingen van boomvalk gedaan in de afgelopen vijf jaar. Een

broedbiotoop is vastgesteld in de uiterwaarden. Het nest in het plangebied is, ondanks de vele waarnemingen van telpost Doesburg, niet terug te vinden als in gebruik zijnde. Voor een buizerdnest, dat doorgaans een meter breed is, is het nest veel te klein. In het gebied zijn geen andere (overblijfselen van) jaarrond beschermde nesten aangetroffen. Meerdere huismussen zijn in het gebied of binnen de versturende invloedssfeer daarvan, gesignaleerd. Het plangebied doet dienst als essentiële foerageerplaats en/of schuilplaats voor huismussen uit de omgeving omdat er in de omgeving geen andere schuilmogelijkheden voor huismussen zijn. Indien het groen, met name het braamstruweel, naast en om gebouw 3 (zie blauw kader, fig. 7) wordt verwijderd, zal dit leiden tot aantasting van essentieel leefgebied van de huismus. Hiervoor is een ontheffing vereist.

Voor gierzwaluw zijn, net als voor huismus, geen invliegopeningen aanwezig. Het plangebied heeft een functie voor algemene broedvogels. Geadviseerd wordt de werkzaamheden buiten het broedseizoen te laten plaatsvinden. Ook is het mogelijk voorafgaand aan het broedseizoen aan te vangen en met continue (weekenden uitgezonderd) verstoring door te werken. Indien de werkzaamheden starten binnen het broedseizoen, mogen deze pas uitgevoerd worden indien vooraf door een deskundig ecoloog is vastgesteld dat geen verstoring van broedvogels zal plaatsvinden.

Voor het broedseizoen staat geen vaste periode. Veel vogelsoorten broeden in de periode maart tot en met juli. Nesten en eieren zijn gedurende de hele broedperiode van de betreffende soort beschermd, vanaf het eerste takje tot het uitvliegen van het laatste jong.

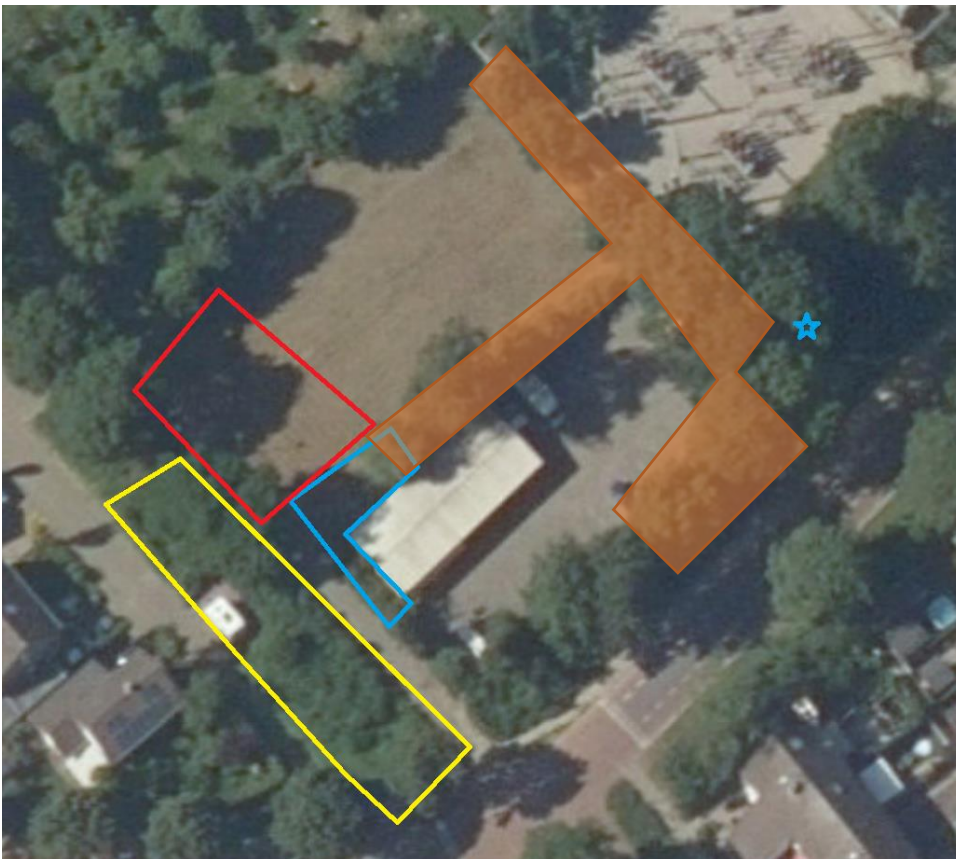

Fig 7: Ligging essentieel leefgebied huismus (blauwe kader) en nest van zwarte kraai (blauwe ster). In het rode en/of gele (gemeente)kader kunnen bomen en struiken worden geplant ten behoeve van nieuw/vervangend foerageer- en schuilgebied. Het oranje kader wordt gekapt.

5.5 Amfibieën en reptielen

Resultaten bureauonderzoek

Wat betreft in Gelderland beschermde amfibieën en reptielen komen rond Doesburg verschillende soorten voor. Voor alle amfibieën geldt dat deze afhankelijk zijn van watergangen voor hun voortplanting. Watergangen zijn in het plangebied en de directe omgeving daarvan niet aanwezig. Het voorkomen van beschermde soorten amfibieën kan daarom op voorhand worden uitgesloten.

Wat reptielen betreft komen hazelworm en levendbarende hagedis voor.

De hazelworm heeft een voorkeur voor enigszins vochtige, met dichte vegetatie bedekte gebieden. De soort komt voor in open bossen, bosranden, heide, houtwallen, struwelen, spoor- en wegbermen, kalkgraslanden, vestingwerken, steenhopen, ruderaal plaatsen en tuinen. De meeste waarnemingen komen uit bos- en heideterreinen.

Heide en hoogveen vormen de voorkeurs habitat van levendbarende hagedis. De soort komt ook voor in open bossen en ruige graslanden, in bermen van (spoor)wegen en in een beperkt deel van de duinen. De levendbarende hagedis is een vochtminnende soort die in de genoemde landschapstypen veel wordt aangetroffen op oevers en vochtige terreindelen.

Resultaten veldbezoek

Amfibieën en reptielen zijn vanwege de tijd van het jaar niet waargenomen. Het plangebied beschikt niet over watergang. Poeltjes of plaatsen waar regenwater kan blijven staan wat dienst kan doen als voortplantingswater zijn niet aanwezig in of nabij het plangebied. Geconstateerd is dat het plangebied geen geschikt biotoop voor de beschermde soorten uit deze soortgroepen vormt.

Conclusie amfibieën en reptielen

Beschermde amfibieën en reptielen kunnen op basis van biotoop worden uitgesloten. Algemene soorten kikkers worden gezien het biotoop, geen water, eveneens niet verwacht aanwezig te zijn. Vanwege de afwezigheid van de beschermde soorten amfibieën en reptielen is nader onderzoek naar het voorkomen van amfibieën en reptielen niet noodzakelijk. Voor eventueel aanwezige algemene soorten geldt de zorgplicht, zie §6.1.

5.6 Overige beschermde soorten

Resultaten bureauonderzoek

De soortgroep vissen is niet onderzocht, omdat watergang ontbreekt.

De verschillende soorten libellen, vlinders, insecten en andere ongewervelden die vermeld worden in de Wet natuurbescherming zijn aanwezig in een ander biotoop dan het plangebied. Meldingen van deze soorten in het plangebied zijn er niet, het verspreidingsgebied ligt buiten het plangebied.

Resultaten veldbezoek

Tijdens het veldbezoek is vastgesteld dat het biotoop ongeschikt is voor beschermde soorten libellen en vlinders, vanwege het ontbreken van poeltjes of specifieke waardplanten voor voortplanting.

Conclusie overige beschermde soorten

Met beschermde ongewervelde diersoorten hoeft op grond van biotoop en verspreidingsgegevens geen rekening gehouden te worden.

5.7 Gebiedsbescherming

Resultaten bureauonderzoek

Voor dit project zijn namens IDDS ook een AERIUS berekening en een ecologische voor uitgevoerd. Hieronder volgt de conclusie uit de ecologische voortoets.

Het is door AERIUS berekeningen bekend dat een deel van Natura 2000 gebied Rijntakken wordt getroffen door de verwachte stikstofdepositie door de werkzaamheden in Didamseweg 2.

Het betreft slechts 0,2ha van het habitatype *ZGLg11 Kamgrasweide & Bloemrijk weidevogelgrasland van het rivieren- en zeekleigebied* met een KDW van 1.429 mol/ha/jr. De reeds aanwezige achtergronddepositie van 2.724 mol/ha/jr. overschrijdt deze KDW al fors. De verwachte bijdrage van de werkzaamheden in het plangebied is 0,01 mol/N/ha/jr.

De conclusie van deze ecologische voortoets is dat de tijdelijke stikstofdepositie door de voorgenomen werkzaamheden t.b.v. Didamseweg 2 geen significant negatieve invloed hebben op beschermde habitattypen en daarmee de uitvoering van de plannen aan de Didamseweg 2 niet in de weg staat.

Hiervoor zijn een aantal argumenten:

1. In een recent gepubliceerde rapportage wordt uiteengezet dat een extra stikstofdepositie van tijdelijke aard van 1,0 mol/ha/jaar geen significante schade aan planten in een beschermd habitatype kan veroorzaken. Voor de voorgenomen werkzaamheden is berekend dat er een verwachte maximale stikstofdepositie is van 0,01 mol/ha/jaar voor een periode van 14 maanden. Hier wordt daarnaast uiteengezet dat de tijdelijke stikstofdepositie nauwelijks een bijdrage levert aan de reeds aanwezige achtergronddepositie. Eerste argument is dat de verwachte tijdelijke stikstofdepositie geen significante verslechtering van beschermde habitattypen zal veroorzaken (zie hoofdstuk 3).
2. Deze beide argumenten worden kracht bijgezet door de gebiedsanalyse gebaseerd op een bureaustudie naar de beheerdoelstellingen en beheerplannen van het Natura 2000 gebied die middels een veldbezoek getoetst is op de huidige staat van instandhouding. De in de hoofdstukken 4 en 5 beschreven uitkomsten laten zien dat het onderzoeksgebied er behoorlijk vitaal uitziet. Voor het habitatype *ZGLg11 Kamgrasweide & Bloemrijk weidevogelgrasland van het rivieren- en zeekleigebied* zijn er geen aanwijzingen dat de beheermaatregelen de nadelige gevolgen van de algemene achtergrondstofdepositie van stikstof niet beheersen.

6. Effecten, verplichtingen en aanbevelingen

Uit bureaustudie en biotooptoets is naar voren gekomen dat het mogelijk is dat met de plannen vaste rustplaatsen worden aangetast van de in de Wet natuurbescherming beschermde huismus. Voor huismus geldt dat het groen rond gebouw 3 essentieel leefgebied is. Bij verwijdering van dit groen blijft in de omgeving onvoldoende schuilmogelijkheid over, waardoor het mogelijk is dat de populatie huismussen in de omgeving verkleint of verdwijnt. Dit is een overtreding van de Wet natuurbescherming. Voor het verwijderen van het groen is daarom een ontheffing noodzakelijk. Het is aannemelijk dat vogels in het plangebied gaan broeden. Alle vogels zijn tijdens het broeden beschermd. Zie §5.4 en §6.2. De zorgplicht van de Wet natuurbescherming is altijd van toepassing. Hieronder wordt geadviseerd hoe aan deze zorgplicht invulling kan worden gegeven.

6.1 De zorgplicht zoals weergegeven in artikel 1.11

1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
 - a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
 - b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
 - c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.
3. De verboden, bedoeld in het eerste lid, onderdelen a, en b, zijn niet van toepassing op de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden.

Zodra een in het wild levend dier wordt aangetroffen tijdens de werkzaamheden kan deze worden gevangen en direct worden overgeplaatst naar een geschikte habitat in de nabijheid van het plangebied.

6.2 De zorgplicht specifiek voor vogels in artikel 3.1

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Indien de werkzaamheden starten binnen het broedseizoen (globaal van half maart tot half juli), mogen deze pas uitgevoerd worden indien vooraf door een deskundig ecoloog is vastgesteld dat geen verstoring van broedvogels zal plaatsvinden. Tot de mogelijkheden behoort aanvangen voor het broedseizoen en doorwerken met continue verstoring tijdens het broedseizoen, zodat vogels niet tot broeden komen.

6.3 Overzicht van onderzochte beschermde soortgroepen en onderzoeksresultaten

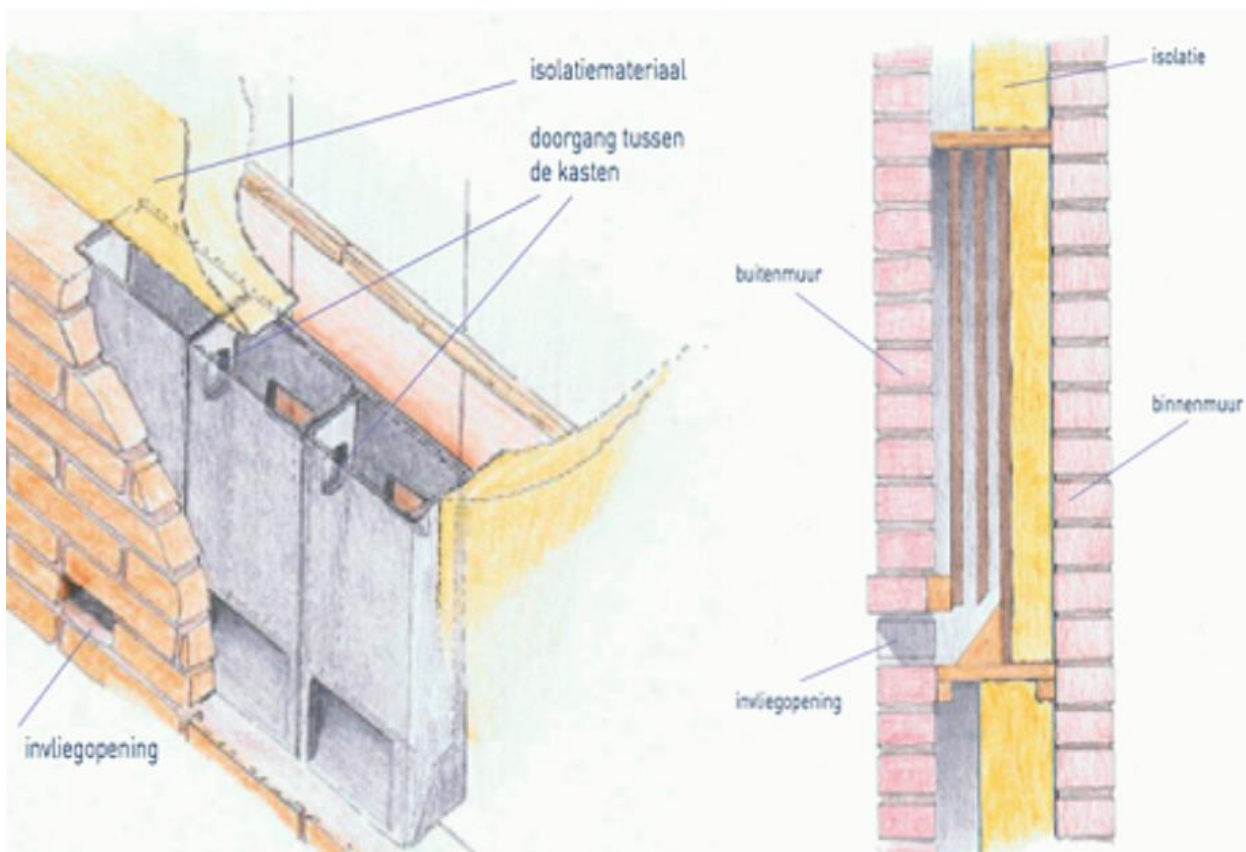
Soort(groep)	Ingreep verstorend	Nader onderzoek	Ontheffing	Bijzonderheden/ opmerkingen
Vleermuizen	Nee	Nee	Nee	Om een negatief effect op verblijfplaatsen te voorkomen dient er tussen zonsondergang en zonsopgang geen fel licht te worden geschenen in de richting van gebouw 2. Nader onderzoek naar essentieel foerageergebied of vliegroutes is niet benodigd.
Grondgebonden zoogdieren	Nee	Nee	Nee	Geen beschermde soorten aanwezig.
Vogels	Mogelijk	Mogelijk	Mogelijk	Indien essentieel leefgebied (blauwe kader op figuur 7) van de huismus wordt verwijderd is een ontheffing Wnb noodzakelijk. Wanneer in het broedseizoen wordt begonnen met de werkzaamheden dient door een deskundig ecoloog een broedvogelcheck te worden uitgevoerd.
Amfibieën en reptielen	Nee	Nee	Nee	Geen beschermde soorten aanwezig.
Vaatplanten	Nee	Nee	Nee	Geen beschermde soorten aanwezig.
Overige soorten	Nee	Nee	Nee	Geen beschermde soorten aanwezig.

Geadviseerd wordt om de onderzoeksresultaten voor te leggen aan het bevoegd gezag om na te gaan of zij kunnen instemmen met de onderzoeksresultaten en bovengenoemde conclusies.

6.4 Aanbevelingen

Naast de consequenties die voortkomen uit de Wet natuurbescherming geven wij in relatie tot de voorgenomen nieuwbouw de volgende aanbevelingen met als doel de ecologische structuren in de omgeving te versterken.

Voor vleermuizen zouden open stootvoegen aangebracht kunnen worden in muren, of vleermuiskasten kunnen worden geplaatst in de spouw of tegen de muur op >2,5 meter hoogte. Eveneens kunnen vleermuisstenen worden ingemetseld (foto links boven). Zie literatuurlijst voor vermelding naar brochure vleermuisvriendelijk bouwen.

Vrijwel onzichtbare inbouw van vleermuisstenen en technische informatie over de plaatsing daarvan.

- Er kunnen neststenen worden aangebracht ten behoeve van huismussen en gierzwaluwen. Deze beschermde soorten verliezen steeds meer nestmogelijkheden.

- Huismussen hebben behoefte aan schuilplaatsen in de omgeving van het nest. Het planten van inheemse bomen heeft de voorkeur. Liguster, lijsterbes, sleedoorn, meidoorn en vlier zijn ook bomen die in een haag geplant kunnen worden en goede bescherming voor huismus geven. Bovendien dragen ze bessen.

Checklist groen bouwen

Verstedelijking draagt bij aan het verlies van biodiversiteit, maar de bouw biedt ook kansen. Voor sommige dieren zijn onze steden en dorpen zelfs het belangrijkste leefgebied. Daar kan iedereen een steentje aan bijdragen.

Met de Checklist Groen Bouwen kan iedere bouwonderneming, architect of projectontwikkelaar zijn projecten en ontwerpen natuurvriendelijker maken. Het beantwoorden van enkele simpele ja/nee vragen leidt tot eenvoudige soortbeschermingsmaatregelen.

<https://www.checklistgroenbouwen.nl/>

Literatuur en bronvermelding

Atlas van de Nederlandse vleermuizen, Limpens e.a. KNNV 1997

Bats of Britain and Europe, C. Dietz en A. Kiefer, Bloomsbury 2016

www.vleermuis.net, voor up-to-date kennis van vleermuizen

Kennisdocument Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*, versie 1.0, juli 2017, BIJ12

Creemers, R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON)(Redactie) 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland

Stichting RAVON: www.ravon.nl

Nederlandse Oecologische Flora. Wilde planten en hun relaties. Weeda e.a. 1985-1994

Verspreidingsatlas. 13 mei 2014, <http://www.verspreidingsatlas.nl/>

Sovon Vogelonderzoek Nederland: www.sovon.nl

Vereniging Vogelbescherming: www.vogelbescherming.nl

Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep, Ministerie van LNV, 2009

Atlas van de Nederlandse Zoogdieren, Zoogdiervereniging 2016, S. Broekhuizen et al.

www.waarneming.nl voor waarneming van boomvalk en buizerd in Doesburg

Foto's plangebied

Knotwilgenhaag tussen plangebied en boomgaard.

(oud) Nest van zwarte kraai.

Het nest bevindt zich in een boom buiten het plangebied.

Gebouw 3, met aan de rechterzijde braamstruweel en essentieel leefgebied huismus.

Nestkastje in het plangebied. Kool- en pimpelmezen maken gebruik van meerdere nestkastjes in het plangebied.

Het gemeentelijk groen (google streetview juni 2018) is op dit moment onvoldoende om als schuilgebied voor huismus dienst te doen.